

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

Hauges gate 89, 3020 Drammen

Telefon 32808500

KULTURADMINISTRASJONEN

Telefax 32 80 86 72

Flå kommune
3532 FLÅVår dato:
22.03.94Vår ref.:
0756/94 IILGL/-

INST. FOR ARKEOLOGI KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK	
Universitetet i Oslo	
Saksb.: JHL	0 2 JUN 1994
Ark.: 0615-7	Kopi:
Saksnr.: 94/02025	Dok. nr.: 001

ARKIV**FORSLAG TIL REGULERINGSPLAN FOR GNR. 7, BNR. 29 I GULSVIK,
HALLINGVEST A/S**

Vedlagt følger rapport fra arkeologisk tilsyn og befaring ved opparbeiding av tomt for etablering av tavernaanlegg. Det ble ikke funnet fredet kulturminne innenfor området.

Vi ønsker likevel å foreta undersøkelser på det øvrige reguleringsplanområdet p.g.a. de funnopplysninger vi har fra tidligere registrering. Vi viser i den forbindelse til avtalen med kommunen og representanter fra Norske Fjellhus på møtet den 20.12. Registreringen må foretaes på bar og frostfri mark.

Med hilsen

Geir Helgen
fylkeskonseervatorInger Liv Gøytil Lund.
arkeolog

Saksbehandler: Inger Liv Gøytil Lund, tlf. 32 80 86 68

Vedlegg: Befaringsrapport
Kostnadsoverslag

Rapport

Befaring og tilsyn ved opparbeiding av tomt for etablering av taverna-anlegg ved Gulsvik Statoil-senter (Statoil-odden), Flå kommune, Buskerud fylke.

REGULERINGSOMRÅDET

Planområdet utgjør et svakt kuppelformet høydedrag omlag 100 meter vest for Statoilanlegget på Gulsvik. Denne markerte skogbevakste kollen, faller brått og markert av mot nordvest og ned til de flate elvesletter på begge sider av elveosen. Dette lavereliggende området har noe småskog og et lende med stenblokker, krattvegetasjon etc, hvilket gir det en uryddig karakter.

'Statoil-odden' og høydedraget som utgjør planområdet er for størstedelen løsmassene i en nedsmeltningsmorene. *Det er ikke tidligere registrert noen form for kulturminner innenfor eller i umiddelbar nærhet til planområdet.* Gulsvik ser likevel ut til å være et område med gårder og bosetting av høy alder¹. Gulsvik-gården(c) har i (høy)middelalder hatt egen kirke², men bortsett fra denne kirken og en '300 aar gammel stue' bekrefter Nicolaysen³ bildet av et fornminnefattig område. Ikke desto mindre opplyser Johan Vibe i sin beskrivelse av Buskeruds amt⁴, at "Der er eller var i alle fald for faa aar siden flere gravhaue paa Gulsvik". Vibe gir likevel ingen videre beskjed om gravhaugens lokalisering. Også fogden Ivar Wiel nevner Gulsvik og kapellet her i sin beskrivelse av Ringerike og Hallingdals fogderi (1743), men til tross for en inngående gjengivelse av sagn og tradisjon knyttet til stedet og kirkelokaliteten, nevner han ingen gravhauger.

'Gulsvik-landet' er relativt smalt og trangt der det avgrenses av Krøderen mot vest og steile fjellformasjoner mot øst. Idag er størstedelen av dette flate lende regulert til vei, jernbane og bebyggelse; førkristne gravminner kan derfor ha vært lokalisert til disse områdene. Dette forklarer imidlertid ikke hvorfor gravhauger ikke nevnes tidlig på 1800-tallet. Hvorom allting er; Gulsvikgårdens alder og posisjon i middelalder (de er regnet for de største og mest betydelige i prestegjeldet - se e.g. Kraft 1822 og 1845) gir liten grunn til å regne med noe annet enn at eiendommene har hatt gravminner fra forhistorisk tid.

ANLEGG SARBEID OG TILSYN

Planområdets høyeste flate hadde en høyde (Krøderfjorden) på omlag 4 meter. Dette topografiske nivå var tenkt redusert med noe i underkant av 2 meter. Med et areal på omkring 1 mål, ble nærmere 2000 kubikkmeter løsmasser fjernet for å oppnå ønsket nivå for den videre fundamentering av de planlagte bygninger.

Til tross for langvarig kulde var det kun tele i de øvre 15 - 20 cm av jordlaget. Arbeidet ble foretatt

¹ Gulsvik nevnes første gang i 1325 (DN X 21)

² Kirken nevnes første gang i 1346 (DN I 239)

³ Norske Fornlevninger, 1862-66.

⁴ Vibe, Johan: Norges Land og Folk. Topografisk-historisk beskrivelse. VI Buskeruds amt. Kristiania 1895.

med en kraftig hjullaster som gradvis kunne avplane området ned til planlagt nivå. Med denne metode var det for det meste uproblematisk å følge situasjonen underveis. Senere ble det imidlertid benyttet en gravemaskin til å skave av massene; en metode som gjorde situasjonen mer uryddig og ikke spesielt ønskelig sett fra et arkeologisk synspunkt. Grunnen besto helt og holdent av løsmasser i fine fraksjoner, stedvis fantes det også karakteriserende innslag av nevestore sten og blokker; overalt med den samme kulestensform. I all hovedsak dominerte en ekte brun til gulbrun sand og grus forekomst.

RESULTAT

Det ble ikke gjort funn av gjenstander, eller indikatorer på kjente strukturer. Under arbeidets gang ble det imidlertid påvist en og annen kull-plett. Det ble ikke funnet typiske indikatorer i kombinasjon med disse, e.g. skjørbrent sten etc. Kullflekkene var i tillegg svært uregelmessige og uten begripelig form. Dette kullet er vanskelig å forklare da det ikke fantes utstrekning i dybden; men kun som en svak sjiktning i snittet. Spor av nedgravning fra et høyere nivå, kunne dermed heller ikke påvises. Da forekomsten fantes i lommer omkring 80 cm under opprinnelig marknivå er det videre vanskelig å sette fenomenet i sammenheng med noen forhistorisk skogbrann. Mengden kull ville da i så fall være entydig og så å si allestedsnærværende innenfor denne begrensede lokalitet.

I tillegg til taverna-anlegget innbefatter reguleringsplanen også anlegg av adkomstvei ned til det ovenfor beskrevne området ved elveløpet, samt bygging av en rekke utleiehytter samme sted. På grunn av den manglende dokumentasjon av forhistorien i dette området, foreslår jeg at det foretas en kort registrering av den lavereliggende del av reguleringsområdet kombinert med prøvestikk - så snart området er bart. Det er grunn til å påpeke at dette må skje så snart som mulig etter vårløsningen, da anleggsarbeidet skal forseres relativt hurtig - åpning av restaurant og taverna skal finne sted 1. juli inneværende år.

Drammen 1. mars 1994

Geir Erik F. Bardalen